፡ ክብረ፡ነገሥት።

የንግሥት፡ሳዜብ፡ታሪክ፡በአማርኛ።

በአዲስ፡አበባ፡ በ፲፱፻፵፫፡ዓ፡መ፡

በቀዳማዊ፡ኃይለ፡ሥላሴ፡ንጉሠ፡ነገሥት፡

ዘኢትዮጵያ። ዘመነ፡መንግሥት፡ተሠራ፡ሚ

ያዝያ፡፲፱ቀን፡

በስመ፡ አብ፡ ወወልድ፡ ወመንፈስ፡ ቅዱስ፡ ፩ አምላክ፡ ግዊ
ቍን፡ በረድኤቱ፡ እግዚአብሔር፡ መሐፈ፡ ታሪካ፡ ለንግሥት፡
አዜብ፡ ወሰሎሞን ፤ እግዚአብሔር፡ ለየጊዜው ፤ ለኢትዮጵያ፡
አንዳድ፡ ጀግና፡ እያነሣትምና ፤ ሕዝቡ፡ ግን፡ በአረመኔነቱ ፤
አምልኮ፡ ሳለ ፤ በአክሱም፡ አውራጃ፡ መደባይ፡ ወረዳ ፤ የሚ
ደስየጉቅ፡ ሥራ፡ ቱዩረገ፡ ደላሉ ፤ እንዴት፡ ወይዘሮ፡ እኛ
ር፡ ማቤ፡ ውሽኝ፡ ሁኖ ፤ ብቶፉ፡ ጨቶት፡ አትጠጣ ፤ ሳለች ፤ አሞ
ራኝ፡ ዘጉዶ፡ ቱጣሏቹው ፤ እሞራ፡ እሰንጨ ፤ በኛፍኑ፡ ጩ
ቤጦ፡ ወዲዳየር፡ ሲበር ፤ የዘንዶጡ፡ እንጋርትና፡ ሬና፡ ፈርጦ ፤

ሴደ፡ የሚሆነው፡ ፍሬው፡ ወደታች፡ ቱጀጠብኖሮ፥ እንዳጋጣሚ፡
ወይዘሮዪቱ፡ ከምትጠጣበት፡ ማሰሮ፡ ጽዋ፡ ውስጥ፡ ገባና፥ ከ
ወተቱ፡ ጋራ፡ ተቀላቀለ፥ ይህችም፡ ወይዘሮ፡ የሆነውን፡ ነገ
ር፡ ሳታውቅ፥ ወተቱን፡ ጠጥታ፡ ፀፀለጠችው፥ ማታውኑ፡ ከባዷ፡
ብትገኝ፥ ምንም፡ የማይሳነው፡ አምላክ፡ ፈቃዱ፡ ሆኖ፥ ለማርገዝ፡
በቃች፥ የምትወልድበት፡ ቀን፡ በደረሰ፡ ጊዜ፥ መጀመሪያ፡ ሴት፡ ል
ጅ፡ ወለደች፥ ቀጥሎ፡ መንትያ፡ ዘንዶ፡ ወለደች፥ ቤተ፡ ሰዎቿና፡
ጎረቤቶቿ፡ በዚህ፡ ጉድ፡ እያሉ፡ እየተገረሙ፥ ዘንዶውን፡
እንቁ፡ ለመግል፡ ሲያስቡ፥ አንዱ፡ ሺማማሌ፡ **የእግዚአብሔርን፡**

ኝ፡ ተአምር፡ ፍጻሜ፡ እስክናይ፡ ድረስ፥ ታገሡት፡ አሉት፡፡ ብ
ሎ፡ መከራቸውን፥ ከሕቱ፡ ጋራ፡ የናቱን፡ ጡት፡ እየጠቡ፡ እንዲጋ፡
አደጉ፥ ፋፋ፡ ገና ለመስ፥ ከዚኅ፡ በኋላ፥ በግቢው፡ ውስጥ፡ ይሉት
ን፥ የዱሮ፡ ጫጩቶች፡ እስከ፡ ዶሮዎቹ፥ የለማ፡ ማሊገሎች፡ የፍየ
ል፡ እስከናቶቻቸው፥ እየባረረ፡ መብላት፡ ጀመረ፥ ከዚኅ፡ በኋላ፥
ቢተ፡ ሰዎችና፡ ሀገሩ፥ ከብቶችንን፡ ከበላ፡ እንግደለው፡ እናጥፋው፡
ብሎ፡ ቢዱልት፨ ያች፡ የሰው፡ ልጅ፡ መንትያው፡ እኅቱ፥ እ
ኔ፡ እንደም፡ ብዬ፡፡ እንዲታገስ፡ አድርጌ፡ እከለክለዋሁ፡ እቀሌ
በውጥ፡ አሁን፨ እባካችሁ፡ መንቱያዬን፡ አትግደሉብኝ፡ ብ

በለ፡ ዘንዶ፡

ኳ፡ ለምን፡ እዳንችው ፨ ነገር፡ ዓን፡ ብርቱ፡ ጉልበት፡ እ
የተሰማው፡ ስለሄደና ፤ ሙሉ፡ ኀይል፡ ስለገኘ ፤ እንቱ፡ አመሉን፡
ኳቶ ስጥለው፡ ባለመቻሏ፡ ምክንያት ፨ አጥሩን፡ ዘሎ፡ ወጥቶ፡ የ
መንደሩንና፡ የእገሬውን ፤ በላና፡ ፍየል ፤ እስከ፡ ቀንድ፡ ነጉበ
ት፡ ድረስ፡ እያደነ፡ ይበላ፡ ጀመረ ፨ በዚኅ፡ ጊዜ፡ ለሰውም፡
የሚያስፈራ፡ ስለሆነ ፤ ለመግደል፡ አገሬው፡ መክሮ፡ ሲሰላለ
ፍ፡ በቶ ፤ ከመካከሉ፡ ሸልቃን፡ ስልፉን፡ ሰብሮ፡ ሂዶ፡ ጫካ፡ ገባ ፨
የዱር፡ አውሬም፡ ሆነ ፨ ከዚያን፡ ጊዜ፡ ጀምሮ፡ አርዌ፡ የሚባል፡
ስም፡ አወጡለት ፨ ምክንያቱም፡ ለማደኑትን፡ ትቶ፡ ከመንደር ፨
፮

ጽርፎ ፡ እበረሀ ፡ ጽጫካ ፡ ጸዋሻ ፡ ስለገባ ፥ ስለተከተተ ፡ ነው ፡ ደገኃል ፨
ዱህም ፡ አርዌ ፡ በገባበት ፡ ጫካና ፡ በረሀ ፥ ትሉሉቁ ፡ ዛፎችና ፡
ገዘዙ ፡ ዋሻወቹ ፥ እንዲሁም ፡ ጫፋቸውም ፡ ምድር ፡ ነክቶ ፡ ወደ
ሰማይ ፡ የሚጠቅሱ ፡ ወርካወቹ ፡ ነበሩና ፥ እንደልቡ ፡ ሁኖ ፡ ወዲ
ያና ፡ ወዲያ ፡ እያለ ፡ እንደ ልቡ ፡ ስለሆነ ፥ ከምኞቱ ፡ ብዛት ፡ የ
ተነሣ ፥ በራሱ ላይ ፡ ቀንዱ ፡ አበቀለ ፥ በጀርባውም ፡ ላይ ፡ ዕፀዋትና ፡
ሳር ፡ በቀሉበት ፥ ስመለሙበት ፨ ውሀ ፡ ለመጠጣት ፡ ወደወንዝ ፡ ሲወ
ርድ ፥ ባፉ ፡ ውስጥ ፡ እንደተና ፡ እያበራች ፥ መንገዱ ፡ መንገድ ፡ የ
ምትመራው ፡ ዳማቅ ፡ ሉልም ፡ ነበረችው ፨ እወንዝ ፡ ዳር ፡ ሲደ

ርስ፡ውሀ፡ሲጠጣ፡አጠገቡ፡አስቀምጧት፡ይጠጣል፨ጠኞቹ፡ካ
ሬካ፡ጦጄላ፡ግን፨እንስቶ፡በጕንጬ፡አፍርጎ፡ይመለሳል፨ው
ሀ፡ለመጠጣት፡ካልሆነ፡በቀር፡በሌላ፡ጊዜ፡ከጕንጬ፡አያወጣት
ም፡ነበር፨ጫካ፡ለጫካም፡ሲጓደዱና፡ሲኀማለልም፨ሳሩንና፡
አፀዋቱን፡ማራና፡ቅኝ፡አያማታና፡አያስቶኛ፨በሚተሳለፍበት፡
በታ፡ፕርጊያ፡መንገድ፡አፍርጐት፡ነበር፨ሲሄድም፡የሚገ
ፋትሙ፡ዕፀዋትና፡የዱያ፡ሣኑ፡ሁሉ፨ሢምቋቋና፡ሲንኳኳ፨
እንዴ፡ሬወልና፡እንደ፡ቃጭል፡መሰይ፡ድምፃቸው፡ይሰማ፡ነበ
ር፨ባለቃጭል፡ነው፡ተባለ፨ሰውም፡ከብት፡አራዊቶችንም፡

፤

ሳይቆዩ፡ ይፈጁ፡ ፫መር፤ ግርማማና፡ አስፈሪ፡ ሆኖ፤ እን
ዱቹም፡ የሚያህል፡ በጣም፡ ግዙፍ፡ ስለሆነና፤ ሕዝቡ፡ ስለፈ
ራው፤ መክሮ፡ እሱ፡ ጨሬርሶ፡ ከሚፈጀን፤ እኛ፡ እራሳችን፡
አውቀን፡ እንገብርለት፡ ብለው፤ ግብር፡ ሰሩለት፨ ከቅቤ፤ ከ
ወተት፤ ከማር፤ ከሥጋ፤ የሚያመጡለት፡ ግብር፤ በ፲፻ና፡
ቀኑ፡ ይቆጠር፡ ነበር፨ ይህም፡ የማይበቃው፡ ሁኖ፤
ስዘመን፡ ብዛትና፡ ከአካሉ፡ ግዙፍነቱ፡ የተነሣ፤ ወዴእምል
ኮ፡ መሥዋዕቱ፡ እየሳባቸው፤ ለእቅመ፡ ሔዋን፡ ያልደረ
ሱ፡ ሴቶ፡ አገሬዎች፡ ልጆቻቸውን፤ ያውም፡ የበኩር፡ የ

ዘቀወ፡ወዓለበተሖግር፤
ጉዞ፡ አ2ርካ

፲ በነሡር ፡ የሆኑትን ፡ በደምብ ፡ ከያውራጃው ፡ በተራ ፡ እያ
ቀጡ ፡ ይገብሩለት ፡ ፬ መር ፡ ብሎ ፡፡ ፴፫ ዘመን ፡ ሹ ሆነው ፡፡
የገዛ ፡ ልጆቻቸውን ፡ ለእንደዚህ ፡ ያለ ፡ እርዌ ፡ እየሰጡ ፡፡
ማስበላት ፡ ማስጨረስ ፡ እንደመራራ ፡ ኩሱ ፡ እያንገፈገፈ ፡ ሲያስ
ጨርንቋቸው ፡ ኋለ ፡፡ አንዱ ፡ ሰው ፡፡ ገብገቦ ፡ የሚባል ፡ ደፋር ፡
ሰው ፡ ከነሱ ፡ መካከል ፡ ተነሥቶ ፡ ይህንን ፡ የሚያፍናና ፡ የ
መከራ ፡ አገዛዝ ፡ እስትቃቸኋለሁ ፡ ብሎ ፡ በአርበኝነቱ ፡ ተ
ነሣ ፡፡ ይኸንኑም ፡ ሐሳቡን ፡ ለመፈጸም ፡ ሕዝቡን ፡ ሰብስቦ ፡፡
እንደዚህ ፡ ያለ ፡ ሁዳ ፡ ባወጣችሁ ፡ ምን ፡ ታደርጉልኛላችሁ ፡

ብሎ ፡ በሽንግ ፡ ጠየቃቸው ፡፡ እነሱም ፡ አይሆንም ፡ እኛ
ጅ ፡ ከሆነልህማ ፡ ለሱ ፡ የምንሰጠውን ፡ ግብር ፡ ከልጅ ፡
በቀር ፡ የወተት ፡ የማር ፡ የቅቤ ፡ የከብት ፡ ረገድ ፡ ሁሉ ፡
ግብር ፡ ለእንተና ፡ ለልጁ ፡ ልጁና ፡ ሬቶም ፡ ብቶሆን ፡ በ
ጭንባልና ፡ ሆና ፡ እንገዛለን ፡ እንቱንም ፡ የልጅልጆቻችን ፡
በለያችን ፡ ኊናነግሚለን ፡ ብለው ፡ ቱዋውለው ፡ ለዘ
ለዓለም ፡ የሚሆን ፡ ቃል ፡ ኪዳን ፡ ገቡለት ፡፡ ከዚኅ ፡
ለኋላ ፡ አንጋቦ ፡ ዴኅን ፡ ብርቱ ፡ እርዌ ፡ የሚደጠፋበትን ፡ ዘዴ ፡
አዘጋጀና ፡፡ ከላይ ፡ እንደተናገርነው ፡ ዘንዶው ፡ እወን

ኚ፡ የሚወርዱበትን፡ መንገድ፡ ፕርጊያ፡ ጕዳና፡ ሁኖ፡፤
በርና፤ በዚኹ፡ መንገድ፡ ላይ፤ ዘንድሮውን፡ ለመግደል፡ የሚ
ረዱትን፡ ሰዎች፡ ኣስከትሎ፤ ከመንገዱ፡ በስተቀኝና፡ በ
ስተግራ፤ ያለውን፡ ጫካ፤ መደዳውን፡ ቆርጦ፤ በጣም፡ እስ
ኪደርቅ፡ ድረስ፡ አሰጣው፤ የወሰነውም፡ ጊዜ፡ ሊደርስ፤ ም
ንጣሮውን፡ ግራና፡ ቀኝ፡ በመንገዱ፤ ዘንዶው፡ ካለበት፡
ዋሻ፡ እንስቶ፤ እስከ፡ ወንዙ፡ ድረስ፡ ኣጣጠረው፡ ከመረ
ው፤ ከዕለታት፡ ፩ ቀን፤ ኣርዌው፡ እንደ፡ ልማዱ፡ እወን
ዝ፡ ወርዶ፡ ውሀውን፡ ጠጥቶ፡ ጠግቦ፡ ሲመለስ፤ ሰውነ

ቱ፡ ከብዩ፡ ቻሌና፡ ሲንደበለል፡ ከዳር፡ እስከዳር፡ እሳት፡
ለቀቁበት፨ ቈጠሎውም፡ ዘንዶውን፡ ፈጅቶት፡ ሰፈራ
ግም፨ ጀግናው፡ እንግባ፡ በቶሎ፡ ሰይፉን፡ መዞ፡ እየፎ
ረ፡ እራስ፡ ራሱን፡ በአፎቱ፡ ሰይፍ፡ ይጨፈጭፈው፡
ጀመር፨ በመጨረሻውም፨ እንግቱን፡ ቆርጦ፡ ገደለው፨
ይህንም፡ አርዌ፡ ለመግደል፡ ከአስከተላቸው፡ ሰወችም፡
ውስጥ፨ ሴት፡ ልጅ፡ ነች፡ ኋላ፡ ንግሠት፡ አዜብ፡ የተባለች
ው፡ እንግባ፡ በጀግንነት፡ ከሚመሳሏት፡ ጓደኞቿ፡ ጋር፡ በ
አርበኛነቷ፡ ውስጥ፡ ነበረችና፡ አባቷ፡ አርዌውን፡ ሲጨ

ፈጣሪው፡ ፊን፡ ብሎ፡ ደመ፡ እብጁን፡ ቢነካት፡ እንደመር
ዝ፡ ሁሉ፡ ቀድሞ፡ እንደኪንታሮት፡ ሆነ፡ በኋላ፡ ግን፡ እያደ
ገኖ፡ እየጠነከረ፡ ስለሄደ፡ እንደፍየል፡ ቀፍርና፡ እንደአህያ፡
ሽኮና፡ መሰለ፡ ኋላም፡ በእብጁ፡ መበላሸት፡ ስታዝን፡ ትኖር፡
ነበር ፨ አብጋርዮስ፡ ዲ.ህግ፡ ኦርዌ፡ ከገደለ፡ በኋላ፡ ሕዝቡ፡ አር
ዌውን፡ ስላጠፋላቸው፡ የገዳዩ፡ በዓል፡ አድርገው፡ ስሙ
ቃና፡ በልዕልታ፡ በፍከራና፡ በጭፈራ፡ እሱም፡ እጮከረና፡
እያስጮኸሩ፡ ሰፈሩ፡ ግብር፡ ተደርጎ፡ እየበሉ፡ እየጠጡ፡
እየዘፈኑ፡ ሲነበቱ፡ ተሰብስበውም፡ ሲሉ፡ ሬደነግሡቱ፡ የስ

ጡቶን፡ ቃል፡ ኪዳን፡ ሊፈጽሙለት፡ ዘንድ፡ ለዓለም፡ ቆ
ጠል፡ ከማማሎቹ፡ በራሱ ላይ፡ እያስቀመጡ፡ እንቶና፡ የ
ልጅ ልጅህ፡ ለዘለዓለም፡ ንጉሡ ፥ ሐየው፡ አባ፡ ነጋሢ፡ እ
ያሉ፡ እነገሡት ፥ አብሬል፡ በአኩሱም፡ አልጋ፡ ተቀመጠ ፨
ነገር፡ ግን፡ የዚና፡ ዓለም፡ ነገር፡ መልቱ፡ አይመለምና፡ ከ
ሌቱት ፨ ከንግሥቱ፡ ዓዜብ፡ በቀር፡ ወንድ ልጅ፡ ሳይወልዱ፡
ቀረና ፥ ያልጋው፡ ወራሽ፡ ከሱው፡ የተወለደው ነው፡ ንግሥ
ተ፡ ዓዜብ፡ ሞተች፡፡ እንጋበም፡ ሚና መት፡ ያህል፡ ከነገሠ፡ በ
ኋላ፡ ከማክዳ፡ በቀር፡ ሌላ፡ ልጅ፡ አልነበረውምና፡ ያህ

10

ችኑ፡ ልጅ፡ ንግሥት፡ አዜብን፡ [illegible] ተከትሎ፡ በሰላም፡ ደረሰ
ና፤ እክሱም፡ አጠገብ፡ መደባይ፡ ታብር፡ መደባይ፡ መለል፡
በሚባል፡ ሸፍቶ፡ በክብር፡ ተቀበረ፤ በንግሥቱም፡፡ ንግሥ
ተ፡ ዓዜብ፡ ተከተሏቸው፡ ጊዜ፡ ሞቱ፡ ሲደርስ፡፡
ኢትዮጵያን፡ ሕዝቧ፡ የቃዩሉ፤ ስለሆኑ፤ ከማይደርሱ፡ መ
ንዝ፡ ከባዮን፤ አባይ፡ ኖሩ፡ ውሀ፡ የሚጠጡ፡ ፈጣሪያችን፤
መልካም፡ እጅል፡ ሲያደርግላቸው፡፡ እንተ፡ ቀኖቀኖክ፡
ርእስ፡ ከደረሪ፡፡ በውስጥ፤ ከደረሪ፡፡ በውስጥ፡ ማይ፡፡ ወእንተ፤
ቀኖቀኖክ፡ እርእሰቲሁ፡ አከደረሪ፡፡ ወወሀብከሙ፡ ሲሳዮ

የመ፡ ለሕዝበ፡ ኢትዮጵያ። ፈጣሪ፡ ሆይ፡ አንቺ፡ ዘንድ
ውን፡ ሥጋንቶላት፡ ማንቆላቱን፡ ተጨፍጭፎ፡ እንዲሞት፡ አ
ድርገህ፡ ለኢትዮጵያ፡ ሕዝብ፡ ልዩ፡ እህል፡ ልዩ፡ ንደሉ፡ ሲ
ሳይ፡ ለጠሀት፡ ውድቷ፡ ብሎ። በመዝሙሩ፡ ዳዊት፡ የተነገረውና፡
ትንቢት፡ ትርጉሙ፡ በ፬ቱ ፍናው፡ አወራረድ፡ ለኢትዮጵያ፡ አ
ገራችን፡ ወደ ኢኛ፡ ስናቀናው፡ ፍቱን፡ ስናዘውረው፡ ፫ማና
ውና፡ አርበኛው፡ አንጓቦም፡ ዘንደውን፡ በግደለው፡ በ፭መ
ቱ፡ አስከሬኑ፡ በወይቁበት፡ በጓ፡ እንዲደሙ፡ ለመጉብኘት፡
ቢመጣ፡ የዘንደው፡ ገላ፡ ፍግ፡ ሆኖ፡ መደዱውን፡ በሚያም

ር፡እኳ ሆን፡የበቅሎ፡ቡቃያ፡ቀይ፡ጤፍ፡በመላው፡ዘ
ርዝር፡ነፋስ፡እንደ፡ማእበል፡ሲወዘውዘው፡ተገኘ። ስለዚ
ሕም፡መልካም፡ቡቃያ፡ወዳጆቹንና፡አማካሪዎችን፡ጠር
ርቶ፡ኧረ፡ይህ፡የሚያምር፡ሰብል፡ምን፡በረከት፡ደሰ
ኝ፡ይመስላችኋል፡፡— ብሎ፡ቢጠይቃቸው፡የዚህን፡
ጉዳይ፡የሚያውቁ፡ገበሬዎች፡ፍችውን፡ገበሬዎቹን፡መ
ጠየቅ፡ይሻላል፡ብለው፡ከመለሱለት፡በኋላ፡እውቀቱ፡ደካ
ሞው፡ገበሬዎች፡ተጠርተው፡መጥተው፡ሲጠየቁ፡በዩሪ
ስ፡ጊዜ፡ወሬቱን፡እንግዐክረው፡ብለው፡ቢወቁት፡ምር

ት፡ ለዓይነ፡ ብዙ፡ የሚያጠግብ፡ ሆነ፨ ከዚኅ፡ በኋላ፡ የ
ድሮ፡ ሺማግሎች፡ ስነ፡ ፍጥረቱን፡ እየተመራመሩ፡ እየሞ
ከሩ፡ ያሸነፉት፡ ነበርና፡ ፈሚሆቱው፡ አቡኩቱው፡ ጋረው፡
ቢቀምሱት፡ ለመኳንንቱና፡ ለወይዛዝር፡ የሚገባ፡ ጣፋ
ጭ፡ ምግብ፡ ሆነ፨ ከዚያን፡ ጊዜ፡ ጀምሮ፡ እስከአሁን፡
ለኢትዮጵያ ውያን፡ ደብኛ፡ ምግብ፡ ሆኖ፡ ይኖራልና፨
ስለዚህ፡ ከእሬፌ፡ በኋላ፡ እንደንዝቡ፡ ቃል፡ ኪዳን፡ ው
ል፨ ንግሥት፡ ዓዜብ፡ ማክዳ፡ ያባቷን፡ አልጋ፡ ወርሳ፡
በኢትዮጵያ፡ ሁሉ፡ ነገሠች፨ ይኸችም፡ ንግሥት፡ ሣበ

ብና፡ ዕውቀት፡ ፩የተሰጣት፡ ስለሆነች፡ ሕዝቡን፡ በመልካ
ም፡ እስተዳደር፡ እያስተዳደረች፡ ድሀ፡ ተበዳይ፡ ፍርድ፡ ጐ
ደለ፡ ኀዳጋል፡ በሰላም፡ ተገዛ፡ ጀመረች፡ በዘንዶውም፡
ምክንያት፡ በእግሯ፡ ላይ፡ በቅሎው፡ የአህያ፡ ኮና፡ የሚ
መስለው፡ እበጥ፡ ከሴት፡ ወይዘሮ፡ ሙሉ፡ ቁንጅና፡ የ
ሚጓድላት፡ ስለሆነ፡ በዚኅ፡ ብቻ፡ ስትገዛ፡ ትኖር፡ ነበ
ር። ኢትዮጵያና፡ ከውጭ፡ አገር፡ ነገሥታት፡ በባሕር፡
ኤርትራ፡ በኩል፡ ለንግድ፡ እረገድ፡ ማገናኘት፡ ነበራቸውና።
አንድ፡ ነጋዴ፡ ከመንቻምሬ፡ የሚባል፡ የሰሎሞን፡ ንጉሠ፡

ነጋድራስ፡ነበር፡ ስለመንግሥ፡በዚያን፡ዘመን፡ቤተ፡መ
ቅደስን፡ይሠሩ፡ነበርና፡ስለዚሁ፡ደግ፡ነጋዴ፡አገር፡ላ
ማር፡እየዞረ፡ወርቅ፡ሽቱ፡ዙማ፡እንጨት፡ከርቤና፡ዕጣ
ን፡ሃዐቡዛት፡ለመሟላት፡ሌላም፡ደህን፡የመሳሰለውን፡
ሁሉ፡እየገዛ፡**ለሰሎሞን፡**ይወስድ፡ነበር። የዚህን፡
ነጋዴ፡መምጣት፡ብትሰማ፡ወሬ፡ለመጠየቅ፡ተነ
ሳፀቶ፡ነጋዴውን፡አስጠርታ፡የአገሩን፡የአገሩን፡ወሬ
ና፡የንጉሡን፡ታሪክ፡የመንግሥቱን፡ስፋት፡የሠራዊ
ቱን፡ብዛት፡እንዴት፡እንደሆነ፡ጠየቀችው። ደግሞ

ዋዐ፡ መንገዱን፡ እንዴት፡ ዘለቅነው፡ ባሕሩንስ፡ እንዴ
ት፡ ተሻገርነው፡ ማሰበሉስ፡ ጾኖቃው፡ እንደ ምንድን
ው፡ እደለች፡ ስፉ፡ ጠይቀው፡ ሞየቹ፤ ኢሱም፡ ከኢየሩ
ሳሌም፡ ተነሳቹ፡ ኢዚኅ፤ እስክደርስ፡ ድረስ፡ እምላክ፡
ደመሰግናኖ፡ ዓዐኝም፡ ሳደገኘኝ፡ በሰላም፡ ዘለቀሁ፡ አ
ለቱ፡ እኳ፥ ዓዐ፡ የኢየሩሳሌም፡ አገር፡ ሰላም፡ ነወይ፡
ዓዐኝ፡ ዓዐን፡ ደገኛል። የጎማምዶቹስ፡ አገዛዝ፡ በመ
ልካም፡ ሠርዓቱ፡ ነወይ፡ የኅጉሡ፡ ሀገር፡ ስጐቹና፡ ድ
ኅበሩ፡ ሖኛ፡ ኢገሩ፡ እንደምድርነው፡ እስኪ፡ አውሪኝ፡

ከተሌ፡ ከመንግሥቱ፡ ባለሟሎች፡ ጋራ፡ ሆኖ፡ ስትጠይቀው፡ ቆይታ፡ የሰሎሞንን፡ ነገር፡ ቀኖና፡ ጠየቀችው፡ ይላሉ፡ እሱም፡ ኛበቡን፡ ሁሉ፡ የቤቱን፡ ሹሟ፡ ሠራተ፡ ክብሩንና፡ ሀብቱን፡ እጨዋታቸ፨ እንግዲም፡ ደህን፡ በሰማች፡ ጊዜ፡ በፍቁሩ፡ ፋላፄ፡ ልቧ፡ ተነዑፎ፡ ሊታየው፡ ወደደች፨ ነጋዴውንም፡ አገር፡ በሄድክ፡ ጊዜ፡ አትቆል፡ አትደር፡ በፍጥነት፡ ተመለስ፡፡ ወደ ጌታህ፡ ወደ ሰሎሞን፡ ተናኙቱ፡ ለመምጣት፡ ፈቃድ፡ አለኝና፡ ለመሄድ፡ አገርም፡ ለማየት፡ ም፡ መንገድ፡ እንዲተመራኝ፡ ፈጥነህ፡ ተመለስ፡ ብላው፨ ተሰናበቶ፡ ሄደ፨ ፨ነገርግን፡ በዚያን፡ ጊዜ፡ ለጊ

ስ፡ የሚባል፡ የአባቴ፡ ወንድም፡ የሚሆን፡ አንተ፡ ነ
በርና፡ ላግባሽ፡ እያለ፡ በየጊዜው፡ ይነዘንዘኝ፡ ነበ
ርና፡ እኔም፡ ባል፡ ለማግባት፡ አይሆንም፡ አልፈል
ግም፡ ብትለው፡ በዚያን፡ ጊዜ፡ ሕዝቡን፡ እያሴረ፡
በጠላትነት፡ ተነሳብኝ፡ ከተማዬን፡ ወዲያ፡ ያለውን፡ አገ
ር፡ ሁሉ፡ አፈሮ፡ ያዘባት። በዚህ፡ ጊዜ፡ ንግሥቲቱ፡ ን
ግሥታ፡ ዲዶብም፡ እዘነች፡ ያለፈውንም፡ ሴትነት፡ ብ
ሎ፡ የአባቴን፡ መንግሥት፡ ሊቀማኝ፡ ነውን፡ ብላ፡ በጣ
ሙን፡ ተናደደች፡ ግን፡ እግዚአብሔር፡ የነገሩትን፡ እጅግ

በጸለሀት፡ጊዜ፡ዘገደሙ፡ሰው፡እጸበና።

ምና፡ ኘበሉንና፡ ብልሃቱን፡ ገለጺላትና፡ ለጓስኝ፡ የ
ምቷ ጠፋበት፡ ዘዴ፡ ሰረጺባት፡ ወዲው፡ ማቷ፡ ኢጠሯ
ዋለሁና፡ በመጣ፡ ጊዜ፡ ሽምፏቾሁ፡ ያዙት፡ ብላ፡ እኔ
ሽክሮቿ፡ ጋሬ፡ ተማከሬች፡ ወዲያው፡ በለጓስ፡ ሳ
ኩትበት፡ እንዲን፡ ስትል፡ ያ፡ ያልነው፡ ጉዳይ፡ ያፈ
ጺማልና፡ እንዮት መጣ፡ ማቷ፡ ሰው፡ ሳያዩህ፡ በሥ
ውር፡ ኢንድትመጣ፡ ዲሁን፡ ምክንያቱም፡ ከኔና፡
ከአንተ፡ የሚወለድ፡ ልጅ፡ መንግሥቷችንን፡ የሚ
ወርስ፡ ስለሆነ፡ ስለሆነ፡ መልካም፡ መስሎ፡ ስለቷ

የኛ፡ነው፡ብላ፡በሥውር፡ላከችበት፡እሱም፡በ
ፍቅሯ፡ተነድፎልና፡ሴት፡የላከው፡ሠዐት፡አደ
ፈራሣዐ፡እንዲሉ፡ብቻሙን፡ሁኖ፡ማታ፡መጣ፡
በዚያን፡ጊዜ፡አሽከሮች፡ቢያዙት፡አልያዝዓም፡
ሺል፡እንዱን፡በጬርሬ፡ወጋው፡ክለዚኛ፡እነሱም፡
ደብድበው፡ገደሉት፡፡ ከዚኅ፡በኋላ፡ያገሯ፡ሰሰ
ዓዐና፡ፀኛታ፡የበለጠ፡እየሰፋ፡ሄደ፡፡

ከዚኅ፡በኋላ፡ለነጋዴው፡ብዙ፡ገንዘብ፡ሰኛታ፡ለ
ሀሎዋሀኛ፡በኢየሩሳሌም፡የሌለውን፡ዕንቁ፡የማ

፳፫

ደሰፌ ልግሡን ፡ ሁሉ ፡ ሰዩዶቹሉት ፡ ደግሞ ፡ ነጋዴ ፡ በ
ግሩ ፡ በዲፊስ ፡ ጊዜ ፡ ለሰሎሞን ፡ የንግሥቶና ፡ ነገር ፡
ነገረው ፡ የሰዩዶቹለትንም ፡ እጅ ፡ መንሻ ፡ ሰጠው ፡ ከን
ቲቱ ፡ ሆን ፡ በኋላ ፡ ሰሎሞን ፡ በፊንቷው ፡ ደነን ፡ ነገድ
ራሉን ፡ ለንግሥት ፡ እዜብ ፡ የሚሰጡትን ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡
አጁዘ ፡ ሰዩዱው ፡ ቋምረም ፡ በዩሪስ ፡ ጊዜ ፡ ሰሎሞን ፡
የሰዩዲኦትን ፡ ገንዘብና ፡ ግጀ ፡ በረከት ፡ የብዮሌሙንም ፡
ሰጠች ፡፡ የሰሎሞንን ፡፡ ነገር ፡ በጠየቀችውም ፡ ጊዜ ፡ ንግ
ሥቲቱ ፡ ነገራት ፡ አብልጦ ፡ የብዛቱን ፡ ስራት ፡ የጌትነቱን

ሀብቱ፡ ስፋት፡ የማበሉን፡ ርቀቱ፡ የእውቀቱን፡ ጥል
ቀት፡ የመንግሥት፡ ምላት፡ ነገሩት፨ ከዚያ፡ በኋላ፡ የ
ዓዜብ፡ ንግሥት፡ በወሬ፡ የሰማችውን፡ በአይኗ፡ ልታይ፡
ብዙ፡ ሠራዊት፡ አስከትላ፡ ከሀገሯ፡ ተነሣች፡ በበቅሎ፡ በ
ግመል፡ የሚቀመጡ፡ ፭፻፡ ይናግል፡ ይንግግምሮቹም፡ ተ
ከትለዋት፡ ደ፡ ነገዶም፡ እየመራት፡ ኢየሩሳሌም፡ ገባች፨
በደረሰችም፡ ጊዜ፡ የሰሎሞን፡ እንጋፋሬ፡ ግብሩ፡ ነገረኛቱ፡
ቢነግሩው፡ በፍፁምነቷ፡ ገባ፡ በላት፡ ኢለው፨ ስትገባ፡ ምድሪ
ቱን፡ ስትራመድ፡ በዚያ፡ ወድቆ፡ የነበረው፡ የበለስ፡ እን
ጨት፡ እግሯን፡ ቢነካው፡ ሰኰናው፡ ወደቀላት፡ ተብሎ፡

፳፫

ይተረካል። ለሰሎሞንም፡ በመምጣቷ፡ በጣም፡ እጅግ፡ ደስ፡
ብሎት፡ እሷንም፡ ደስ፡ አሰኝቶ፡ ወጥቶ፡ ተቀበላት፡ ወዲ
ያው፡ ለሷ፡ ማረፊያ፡ ሰፊ፡ ቦታ፡ መልካም፡ ማደሪያ፡
ከዴር፡ ሱልጣን፡ ሰጣት፡ በየዕለቱም፡ ስንዴና፡ ወይን፡
ዘይትም፡ ቍጥር፡ የሌለው፡ በግና፡ ፍየል፡ ወደ ሀገሯ፡
እስክትመለስ፡ ድረስ፡ አዘዘላት። እሷም፡ ከሀገሯ፡ ያ
መጣችውን፡ ገጸ፡ በረከት፡ ዝባድ፡ ሺቱ፡ ቋንክሎዝ፡ ወር
ቁ፡ አልማዝ፡ ሌላም፡ ብዙ፡ ገንዘብ፡ ሰጠችው። ነገ።
ማቴ ፲፪ ። ፵፪ ። በዕንቆቅልሽም፡ ስትጠይቀው፡ ትር

፳፫

ጓሚወን፡ሁሉ፡ዷሬታላት፡ነበር፡ከሱም፡የተሰወ
ረ፡ነገር፡የለም፡ነበር፨ ከዚኅ፡በኋላ፡ከዕለታት፡፩
ቀን፡ግብር፡እዮርካ፡ሠርዓት፡መንግሥቱን፡ሊያ
ደት፡ጠራት፡በምትቀመጥበትም፡ዙፋን፡ፊት፡ላይ፡
የሚያሳዩ፡የሌሎቱ፡የማያሳዩ፡ዓይን፡ርብብ፡መጋ
ረጃ፡አስጋሬደላት፡በዚያም፡ላይ፡የስዴፍ፡ጃብሮ
ችንና፡የራስጌ፡ቤቶችን፡አቁቁም፡የጠጅ፡አሳላፊ
ችን፡አፈጣጠን፡የግብሩን፡ስፋት፡የምግቡን፡አያነት፡አ
ቀራረቡን፡ሁሉ፡ስትመለከት፨ቆየች፨ተደነቀችም፨

፳፱

ስለንግሥተ፡ዓዜብ፡በመጽሐፈ፡ቅዱስ፡ነገሥት፡ቀዳ
ማዊ፡ምዕ፲ ፨ ሲነገር፡እንዲህ፡ይላል፡የሳባም፡ንግ
ሥት፡የሰሎሞንን፡ስም፡በሰማች፡ጊዜ፡ትፈትነው፡
ዘንድ፡ከእንቆቅልሽ፡ጋራ፡መጣች፨ ነገ፲ም ፨ ፩፲፫ ፨
እጅግ፡ብዙ፡ከሆነ፡ሠራዊትም፡ጋራ፡ወደ፡ኢየሩሳ
ሌም፡ገባች፡ግመሎችም፡ሽቱዎችን፡የከበረ፡ሉልና፡
ብዙ፡የሆነ፡ወርቅንም፡ተጭነው፡ነበር፡ወደ፡ሰሎሞን
ም፡ገብታ፡በልቧ፡ያለውን፡ነገር፡ነገረችው ። ሰሎሞን
ም፡እንቆቅልሽን፡ሁሉ፡ተረጐመላት፡ያልተረጐመላ

፶

ቶና፡ ከንጉሡ፡ የተሠወረ፡ ኢንቈቅልሽ፡ የለም፡ የሳባ፡
ንግሥትም፡ የሰሎሞንን፡ ጥበብ፡ ሁሉ፡ የሠራውንም፡
ቤት፡ መብሎችንም፡ ያሽከሮችንም፡ ሹም፡ የሚላኩትን፡
እሽከሮች፡ መከዋወን፡ ልብስ፡ አለባበሳቸውንም፡ ቀ፲፰
ጮችንም፡ ለእግዚአብሔር፡ ማደሪያ፡ ለቤተ፡ መቅደስ፡ የ
ሚሰዋውንም፡ መሥዋዕት፡ ባየች፡ ተደነቀች። ዜና።
ቀ፩ ፲። ስለጥበብህና፡ ስለነገርህ፡ ባገሬ፡ ሰማሁ፡ የ
ሰማሁት፡ ነገር፡ እውነት፡ ነውገር፡ ነው። ነገር፡ ግን፡ መ
ጥቼ፡ በዓይኖቼ፡ እስካይ፡ ድረስ፡ የነገሩኝን፡ ሰዎች።

፷፩

እላመንኳቸውም፡ ነበር፡ እነሆ፡ እኩሌታውን፡ አንኳ፡ የነገሩኝ፡
መንገር፡ የለም ፨ በሀገሬ፡ ሳለሁ፡ ከነገሩኝ፡ ወሬ፡ ይልቅ፡ ያ
ማረ፡ ነገርን፡ እጅግ፡ ተጨምሮ፡ አየሁ ፨ ፰ ሎሌቶችህ፡ ያማ
ሩ፡ የተደነቁ፡ ናቸው ፨ ዘወትር፡ የሚቆሙ፡ በፊትህ፡ እሊህ፡ አ
አሽከሮችህ፡ ጥበብህን፡ የሚሰሙ፡ ሁሉ፡ የተከበሩ፡ ናቸው፡
ፃዐሽ፡ ፲፱ ፨ እስከ፡ ዘላለም፡ ፍሬስ፡ ያገኛው፡ ዘንድ ፨ እ
ግዚአብሔር፡ እስራኤልን፡ ወደደ ፨ ፲፡ በእስራኤል፡ ዙ
ፋን፡ ላይ፡ ያስቀምጥህ፡ ዘንድ፡ የመረጠህ፡ እግ
ዚአብሔር የተመሰገነ፡ ይሁን። በየነገራቸውም፡ እው፤

ተኞ ፡ ፍርድን ፡ ተፈርዱ ፡ ዘንድ ፡ በላያቸው ፡ አነገሠህ ፨
ኣለችው ፨ ነገሥ ፩ ፲ ፡፡ ለሰሎሞን ፡ ፻፳ ፡ የወርቅ ፡ መክሊት
ን ፨ ኣጅግ ፡ ብዙ ፡ የሆነ ፡ ሽቱንም ፡ የከበረ ፡ ሉሉንም ፨ ሰ
ጠችው ፨ የዚያን ፡ ጊዜ ፡ የሳባ ፡ ንግሥት ፡ ለሰሎሞን ፡ እን
ደሰጠችው ፡ ሽቱ ፨ በዝኃቱ ፡ የመጣበት ፡ ዘመን ፡ ደግሞ ፡ የ
መክሊት ፡ ምንዘሬ ፡ ለብር ፡ ሊቱ ፡ ከእንግሊዝ ፡ መጽሐፍ ፡
እጁ ፡ ይላል ፨ ፫፮ ፡ ፲ ፡ ፲፫ ፨ በወንጌልም ፡ ንግሥተ ፡ ዓዜብ ፨
የሰሎሞንን ፡ ጥበብ ፡ ለመስማት ፡ ከምድር ፡ ዳር ፡ መጥታ
ለች ፨ ከዚህ ፡ ትውልድ ፡ ጋራ ፡ በፍርድ ፡ ቀን ፡ ትነሣለችና ፨

ሖሉሬዳቾቀለችም ፡ ሲል ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ እያመሰ
ግኑ ፡ እስኪ ስቿቻል ፡ (ማቴዎ ፡ ፲፪ ፡ ሣ፪ ፡ ሉቃ ፡ ፲፰ ፡ ፵፭ ፨
ሬ መኺ ፡ ወዩ ስፍሎዬ ፡ ልሢዴ ፡ ብቶል ፡ መኘቷልና ፡ ለው
ነቶኺሬን ፡ በዚኑ ፡ አሳርፌ ፡ እዚ ህጡም ፡ አዳሎኺ ፡ እዩሬ ፡
አሳቶ ፡ ኔዷም ፡ ዴንባል ፡ ነኛና ፡ ወንዴ ፡ ካለባቶ ፡ ቦቻ ፡ ማዩ
ር ፡ ለቼሬሎለሁ ፡ እዚኻስ ፡ ማዩር ፡ አዬሆኛልኞም ፡ አለኙው ፨
እሱም ፡ መልስ ፡ ከኔ ፡ ጋራ ፡ ብቻዴሬ ፡ ምን ፡ አለባቶ ፡ ለም
ኝስ ፡ ቶፊሬደለኝ ፡ ብላቶ ፨ ብአገሬ ፡ ደለ ዴንባልና ፡ መንገሥ ፡
የለምና ፡ መንባሥቴን ፡ ዷወስዷ ብኛል ፨ ምክንያቶም ፡ ኢ

፴፬

ትዮጵያን፡ ፲፱፡ ቢ፡ ቢሆኑ፡ እስጨነቁ፡ ሲገዛ፡ የነበረውን፡ ዘ
ንዶ፨ አባቴ፡ ሲገድሉኣቸው፡ ከሕዝቡ፡ ጋራ፡ ቃሌ፡ ኪዳን፡
ሲገቡ፨ አባቴን፡ ሊያነግሡን፡ ከሱም፡ በኋላ፡ ወንዱልጅ፡
ቢኖረው፨ እሱን፨ ባያኖረው፡ ግን፡ ሴት፡ ልጁም፡ ብትሆ
ን፡ በዙፋንማልና፡ ኢንቷ፡ እሷን፡ ሊያነግሡት፡ ቃል፡ ነበራ
ቸውና፨ በዚሁ፡ ረገድ፡ ስለነገሠሁ፡ አይሆንም፡ አይደ
ግም፡ ያልሁበት፡ ምክንያቱ፡ እንደዚህ፡ ነው፨ አለችው፨
እጅግም፡ አደነቁ፡ ንጉሠንም፡ እንዲህ፡ አለችው፡ ባገ
ሬ፡ ሳለሁ፡ ከረጣሁት፡ ዜናህ፡ ይልቅ፡ ያየሁት፡ ይበልጣ

ሏ፡፩ እንኳ፡ዶም፡ይሆናል፡አለችው፨ ግንጉሡም፡ከርዱ፡
ታር፡በሉ፡ጠጡ፡የሚጣፍጥ፡ምግብም፡ተመገቡ፡የወደ
ን፡ጠጅም፡ጠጡ፡አጠጣቶኝ፡ግብር፡ከተመለሰ፡በኋላ፡እ
ሱም፡ይህስ፡ከሆነ፡አልደርስብሽምና፡አትፍሪ፡እደሪ፡
አላት፨ እሷም፡ካልማልህልኝ፡ምንም፡ቢሆን፡አላድርም፡
ብትለው፡እንቺም፡በገንዘቤ፡ላትደርሺ፡ማይልኝና፡
እምልልሻለሁ፡አላት፨በዚኅ፡ጊዜ፡በነገሩ፡ተገርማ፡
ምንነው፡በልህና፡አዋቂ፡አትሆንም፡እንደዚኅ፡ያለ፡ተር
ታ፡ነገር፡ትናገራለህ፨ እኔ፡እዚኅ፡የመጣሁት፡ጥበብህ

ኛ፡ ልመረምርና፡ አገር፡ ለመጐብኜት፡ መጣሁ፡ እንጂ፡፡
ገንዘብ፡ አጥቼ፡ ገንዘብ፡ ፍለጋ፡ አይደለም፡ የመጣሁ፡
ገንዘቡን፡ እንዴሆን፡ ወርቁና፡ ብሩን፡ ለጉርዣኝ፡ እሰፍ
ርዋለሁ፡ ልብስም፡ እንደሆነ፡ በቤቴ፡ ሞልቷል፡ ከኔ፡
የተረፈነው፡ ለሌችው፡፡ ስለ ሞኘንም አንቺ፡ እኔን፡ ካማል
ሺኝ፡ ዘንድ፡ አንቺም፡ መማል፡ ይገባሻል፡ ብዬ፡ ነው፡፡
አላት፡፡ ስለሆነ፡ እኔ፡ አስቀድሜ፡ እምልልሻለሁ፡ ብሎ፡
ቀድሞ፡ ማለላት፡፡ ከዚያ፡ በኋላ፡ እሷም፡ ማለችለት፡፡
ደግሞ፡ ከዚያ፡ በኋላ፡ ውሀ፡ የሚያስጠማ፡ ልዩ፡ ልዩ፡

ሯጊ ።

የሆነ ፡ ምግብና ፡ መጠጥ ፡ በያይነቱ ፡ ጣፋጭና ፡ ኮስታራ ፡
ምግብ ፡ መገባት ፡ ውሀ ፡ የሚያስጠማም ፡ የወይን ፡ ጠጅና ፡
አረቄ ፡ አጠጣች ፡ የመኝታም ፡ ጊዜ ፡ ፈዩርስ ፡ የምትወ
ዳት ፡ ገረዷን ፡ አርህቤልን ፡ ተኛች ። ሰሎሞንም ፡ ሉስነሩን ፡
ጠርቶ ፡ ንግሥተ አዜብ ፡ ስትመለከት ፡ በሱ ፡ ራስጌ ፡ የሚወ
ርዱውን ፡ የመዘውር ፡ ውሀ ፡ ከፍቶህ ፡ ተወው ፡ ብሎ ፡ በ
ሠውር ፡ ነገረው ፤ የኮኛ ፡ መስሎ ፡ እዩፍጠ ፡ የጠባበቁ ፡
፩መር ። ንግሥብም ፡ ዓዜብም ፡ ውሀ ፡ ጠምቷት ፡ ገረዷን ፡
ቀስቅሳ ፡ ከፈሳሹ ፡ ውሀ ፡ አምጭልኝ ፡ አጠጣ ፡ ብትላት ፡

፷፫ቱ

መብራቱ፡ አልጠፋም፡ ንጉሡም፡ አልተኙም፡ አለቃቶ ፨
ኖቄቱም፡ ፋ ደቃ፡ ውሀ፡ ኖሙ፡ አብሽዱቃ ልፍ፡ አምጫ
ሐኛ፡ አለቃቶ ፨ ሰሎ ጭንም፡ ውሀው፡ ኖጮ፡ እንደቀበዘበ
ዘች፡ አደቶ፡ ለመቅደት፡ እንደታፍር፡ እንቅልፍ፡ እኚዩወ
ሰዱው፡ አደነት፡ መ ሊሎ፡ ትንፋሹን፡ በጣም፡ ይተነፍስ፡ ኛ
መር ፤ አርሀቤ ልም፡ መንቀዱግ፡ ይዘ፡ ሄደ፡ ቀድታ፡ አጮ
ኖቃ፡ ለመቢቷ፡ ወሀውን፡ ሰበቻቸ ፤ ለመጠጣትም፡ አ
ቱጀምር፡ ዘሎ፡ ሲፉ፡ አዷን፡ ያዘና፡ በገንዘቤ፡ ላቱዶርሽ፡
ምለሽ፡ አልነበረምን፡ ፩ም ነው፡ መሐላ፡ አፈረሽ፡ አባቱ ፤

፶፪ ፨

አሷሣም፡ውሀ፡ብጠጣ፡ምግ፡መሐላ፡ማፍረስ፡ነው፡፡ብቻ ለው፨
ውሀ፡እንጂ፡ከገንዘብ፡ሁሉ፡በላይ፡ነው፨ይባላሞም፡በውሀ፡
ላይ፡ምድር፡ተዘርግቷል፨ሰማይም፡በውሀ፡ላይ፡ጸንቷል፨
የሰውና፡የእንስሳም፡የአራዊትም፡ሕይወት፡ውሀ፡ነው፨እ
ፅዋትም፡እዝርእትም፡የሚለመልሙ፡በውሀ፡ላይ፡ነው፨
ስለዚህ፡ከውሀ፡የሚበልጥ፡ሌላ፡ገንዘብ፡አይገኝም፡አላት፨
በዚህ፡ነገር፡ተረታች፨ከዚህ፡በኋላ፡ደረሰባትና፡ፀነሰች፨
ከነቢቱ፡ቀን፡በኋላ፡ወደ ሀገሯ፡ለመመለስ፡አትነሣ፨ስለ
ዛም፡ብዙ፡አፍር፡ቁጥር፡የሌለው፡ገንዘብ፡ሰጣት፨እትስኖ

፷ ፨
በቱም፡ እንዴ፬ኛሽች፡ ነገረችውና፡ ሴትም፡ ሆነ፡ ወንድም፡
ሆነ፡ ብወልድልህ፡ የማልክብህ፡ ምልክት፡ ስጠኝ፡ አለችው፨
፩ዱ፡ የወርቅ፡ ቀለበት፡ ፩ዱ፡ የብር፡ ቀለበት፡ ሰጣት፨ ወንድ፡
የሆነ፡ እንደሆነ፡ ወርቁን፡ ቀለበት፨ ሴት የሆነች፡ እንደሆን፡ የ
ብሩን፡ ቀለበት፡ ላኪልኝ፡ አላት፨ ከዚህ፡ በኋላ፡ በፈጣሪህ፡ እም
ኛለሁና፡ የምሰላጁ፡ በቱ፡ ምንንደቱ፡ ስጠኝ፡ አለችው፡፡ እስ
ም፡ የእግዚአብሔር፡ ሕግ፡ ከተጸፈበት፡ ከጽዮን፡ ልብስ፡ ሰጣ
ትና፡ እግግዲህ፡ ደኒችን፡ ልብስ፡ ከፈትሽ፡ አኑርሽ፡ ለእግዚአ
ብሔር ስግጁ፡ እንጂ፡ ለጣዖት፡ አትስገጂ፡ አላት፡ እሷም፡ ዷ

ሡን ሸ
ሁ፡ኛ፡ ኤሺ፡ ብላ፡ ተሰነባብተው፡ ወደሀገሯ፡ ጉዞ፡ ጀመሩ
ኞች፡ ተሻግራ፡ አገሯ፡ ሳባ፡ እኪተማዋ፡ ለመድረስ፡ ጥቂት፡ ሲ
ቀራት፡ ጨዋ ደበለ፡ አትዩርስ፡ መልክ፡ መልካም፡ ወንድ
ልጅ፡ ወለደች፡ ሴቶችም፡ ለሕፃኑ፡ ማጠሪያ፡ ሲሉ፡ ማደበ
ሉ፡ አሉ፡ እስከዛሬ፡ ያ፡ ሠፍራና፡ ወንዝ፡ ማእበላ፡ ዲባላ፡፡
ከዚያ፡ በኋላ፡ ዳስ፡ ብሏት፡ ከአገሯ፡ ገባች፡፡ ለአገሯ፡ ሰዎች
ም፡ እምልኮተ፡ እግዚአብሔርን፡ አስተማረቻቸው፡ ከዚህ፡
ወዲህ፡ እምልክ፡ ጣዖት፡ እንዲቀር፡ አዋጁ፡ አስነገረች፡ የል
ጇንም፡ ስም፡ ዕብን፡ ሐኪም፡ ዕብን፡ መለክ፡ አለችው፡ ትርጓ

ሚውም፡ ዕብነ፡ ሐኪም፡ ማለት፡ የብልህ፡ ልጅ፡ ማለት፡ ነ
ው፡ ዕብን፡ መለክዐ፡ ማሉት፡ የንጉሥ፡ ልጅ፡ ማለት፡ ነው፡ ከዘ
መን፡ ብዛት፡ የተሣሣን፡ ተለውጦ፡ ምኒልክ፡ ተባለ፡ ተብሎ፡
ይተረካል፡፡ ስለልጁም፡ መወጽዩ፡ ምኒልክን፡ የወርቁ፡ ቀለ
በት፡ አሺዝ፡ የዓሣሪሮቹ፡ ለሰሎሞን፡ ላክችለት፡ ሰሎሞንም፡
በሰማ፡ ጊዜ፡ ወንዱ፡ ልጅ፡ በማግኘቱ፡ በጣም፡ እጅግ፡ ደስ፡ አ
ለው፡ ብዙ፡ ገንዘብ፡ አሲዝ፡ ልጁን፡ አደራቸሁ፡ ኔ፡ ብሎ፡ መ
ልእክተኛ፡ ላከ፡፡ ምኒልክም፡ በ፲፪፡ ጊዜ፡ ከልጆች፡ ጋራ፡ ገና፡
ሲጫወት፡ ተጣላና፡ ስዱብት፡ ቢሰድቡት፡ አባቴ፡ ማነው፡ ብሎ፡

በጥበቡ፡ ሰሎሞን፡ እዲሰራቸው

አናቱን፡ጠየቃት፡እሷም፡የነገርኩትን፡እንደሆነ፡ደሄዱብኛል፡
ብላ፡ፌርታ፡አባት፡የለህም፡አባትህም፡እናትህም፡እኔነኝ፡አ
ለችው፡እሱም፡ግን፡በየጊዜው፡ንገሪኝ፡እያለ፡እየጨቀጨቃ
ት፡እየነዘነዘት፡አላስቆምጣት፡ብሎ፡ነበርና፡፡ቢያስጨንቃ
ት፡የፈራችውም፡አልቀረና፡ቢቸግራት፡በግድዱ፡አባትሕስ፡በ
፲ቱ፡ማዕዘን፡የነገሠው፡የኢየሩሳሌም፡ንጉሥ፡ሰሎሞን፡ነው፡
አለችው፡ከዚያን፡በኋላ፡እሷ፡እንደፈራችው፡አባቴ፡ዘንድ፡ሔ
ሂዱ፡ስዴጅ፡ኣላት፡ለማስቀረትም፡ብትመክር፡የማይሆንላ
ት፡ሆነና፡እንዲኸድ፡ፈቀደችለት፡ከዚያን፡በኋላ፡በ፲፱ዓመቱ፡

ብዙ፡ሠራዊት፡እስከቱሉ፡ከኖቱም፡ምልክት፡ይዘ፡ወደአ
ባቱ፡ሄዶ፨አባቱም፡ደኅኝ፡በሰማ፡ጊዜ፡የሚቀበሉት፡ብዙ፡
ወታደሮች፡ሰደደለት፨ልጁንም፡ይዘው፡ሲሄዱ፡ወደከተማው
በቀረቡ፡ጊዜ፡ሠራዊቱን፡መኳንንቱን፡ሁሉ፡ሰብስበ፡ልጁን፡በ
ሰልፍ፡ተቀበሉት፡ብሎ፡አዘዘ፨የሚለብሰውም፡የክብር፡ልብስና፡የ
ሚቀመጥበት፡የማዕርግ፡በቅሎ፡ሰደደለት፨የሄዱትም፡ሰዎችም፡
ዕብነ፡ሐኪምን፨ባዩ፡ጊዜ፨አባቱን፡ይመስላል፡አደሉ፨ተደነቁ፨
ብዙም፡ንጉሡ፡ወደት፡ሂዶ፡ሞሮል፡አደሉ፡ንብርብራቸው፡
ወጣ፨ከዚያ፡በኋላ፡እሰሎሞን፡ዘንድ፡ሲዶርስ፡እጅ፡ነሣ፨ነሣውና፡

፵፫

ሰሎሞንም፡ ልጁን፡ባየው፡ጊዜ፡ገና፡በሩቅ፡እጅግ፡ደስ፡ተሰ
ኘ፡ ተገናኘውም፤ ከዚያ፡በኋላ፡ምኒልክ፡ቸር፡ዋልክ፡ቸር፡ አ
ደርክ፡ሊሰናህን፡ዲጣለው፡የዋለውን፡እያሳድርብህ፡ደደረው
ን፡እያ[illegible]ልብህ፡ወዳጅ፡ሆዴ፡አለው። ሕዝቡም፡ደግሞ፡
ምኒልክ፡ወዴዴጅ፡በወጣ፡ጊዜ፡ሰሎሞን፤ነው፡እያሉ፡ይከተ
ሉት፡ነበር። ሰሎሞንም፡በወጣ፡ጊዜ፡ደግሞ፡ምኒልክ፡ነው፡
እያሉ፡ይከተሉት፡ነበር። ይህም፡ነገር፡ባስቸገራቸው፡ጊዜ።
ንጉሥ፡ሆዴ፡ልጄን፤በናቱ፡አገር፡እንግሠህ፡ስደደው፡እንጂ፡
ለሁለት፡ጊዜ፡ተገዝቶ፡መኖር፡አይቻለንም፡አሉት። ከዚያ፡

፵፯ ፨

በኋላ፡ሰሎሞንም፡እንዲህ፡ካላቸሁም፡እኔም፡የበኩር፡ል
ጅን፡ከሰዉድሁ፡እናንተም፡የበኩር፡የበኵር፡ልጆቻችሁን፤
ወንዶቹንም፡ሴቶቹንም፡ስጡኝ፡አላቸው፨እነሱም፡እሺ፡ይሁን፡
ብለው፡ልጆቻቸውን፡ሰብስበው፡ለሰሎሞን፡ሰጡ፤ሌዊ፡ካህናቱ
ም፡ሳዶቅ፡አዛርያስ፡የሚባል፡የበኩር፡ልጁን፡ሰጠ። ካህናቱም፤
የበኵር፡የበኵር፡ልጆቻቸውን፡ሰጡ፨የካህናቱ፡ልጆች፡ግ
ን፡አዘኑ፡ተከዙ፡እንዲህም፡ሲሉ፨ከኛ፡ካባቶቻችን፡በመለየ
ት፡እናዝንም፡እነሱ፡ጠልተው፡ሰደውናልና፡ከሀገራቸውም፡
በመሄዳችን፡እናዝንም፡ደምም፡ሆነ፡ደግም፡ሆነ፡ሁሉም፡የእግዚ

ንግሥተ ዐዜብ ማክዳ፡

፴፫

አብሔር፡አገር፡ነው፡ነገር፡ግን፡ከታቦተ፡ጽዮን፡በመለየታችን፡
እናዝናለን፡መመኪያችን፡ኩራታችን፡ነበረች፡ቱንግዚ ግ
ም፡እናገኛትም፡ብለው፡አዘኑ፡ተከዙ፨ ቢሆንም፡ግን፡ያዘኑት፡
እንዲያው፡ሲሉ፡መከሩ፨ ከዚያ፡በኋላ፡አዛርያስ፡ከአባቱና፡ከንጉ
ሡ፡ዘንድ፡ገብቶ፡ወዲባዕድ፡ሀገር፡ከሰደዳችሁን፡ለእግዚአብሔ
ር፡ መሥዋዕት፡እንሰዋበት፡ዘንድ፡ከታቦተ፡ጽዮንን፡ግንዘብ፡
አንድ፡ነገር፡ስጡን፡አሉ፨ሊቀ፡ካህናቱና፡ንጉሡም፡እውሥም፡
ከአለው፡ከታቦተ፡ጽዮን።ልብስ፡እንሰጣችኋለን፡አሏቸው። ከዚያ፡በ
ኋላ፡የካህናቱ፡የካህናቱ፡ልጆች፡ተማክረው፡፩፩፡ወቄቱ፡ወርቁ፡አዋጡ፡

ም፤ለስ፡ተወለደ።

ዕጅ ::

ከቤተ፡መቅደስ፡ሕንፃ፡የተረፈውን፡እንጨት፡መልካሙን፡
ወስደው፡ቴመቅን፡በታበት፡ድዮን፡ቱሙቋ፡ልጅ፡ወርዱን፡ከወ
ርዱም፡ልጅ፡እና ርገው፡ቀረጹት፡፡በወጡት፡ም፡ወርቅም፡ለበ
ጡት፡በሚሄዱበት፡ም፡ቀን፡ቫዴቅ፡የታቦት፡ድዮናን፡ልዝብ ሸ፡ዷ
ለጣቋው፡ዘንድ፡ከህናቱን፡ጠራቸው፡፡ካህናቱም፡ወደቤት፡መ
ቅደስ፡በገቡ፡ጊዜ፡በሏ፡እንም ተል፡የቀረሹውን፡ታቦቱ፡በቦ
ታዋ፡እኖረው፡ታቦት፡ድዮንን፡ሠረቀው፡ጁዘው፡ሄዱ፡፡ምንጊ
ዶልክም፡ከኬዩ ደ ተሴም፡በወጣ፡ጊዜ፡ፋለም፡ቀና ወጡ፡ታ
ላቁም፡ታናኹም፡ተረሮቹ፡ፈለጉ፡በሸው፡ዘንድ፡ሁሉ፡ፍርሀ

፵፱ ፡፡

ት፡ ፍጅት፡ ሆነ፨ ምክንያቱም፡ ቻቦች፡ ጆሮን በመሄ
ዷ፡ ነው፨ ሰሎሞንም፡ ይኸን፡ ነገር፡ በሰማ፡ ጊዜ፡ ሊ
ቀ፡ ካህናቱን፡ ሳዶቅን፡ ጠርቶ፡ ይህ፡ ነገር፡ ሁሉ፡ ምን፡ ይ
መስልሃል፡ አለው፨ ሳዶቅም፡ የኔን፡ ልብ፡ ፈራ፡ ደነገጠ፡ አ
ለው፡፡ ሰሎሞንም፡ ይህ ሕፃን፡ በተፀነሰበት፡ ቀን፡ ተናቱ፡
ጋራ፡ ተኛች፡ በሕልሜ፡ ፀሐይ፡ ከምድር፡ ወርዶ፡ በኢየ
ሩሳሌም፡ ጥቂት፡ ቀን፡ ስታበራ፡ አየሁ፡ ዳግመኛም፡ ከ
ኸዝቡ፡ ጋራ፡ ሄዶ፡ ወደ ሌላ፡ ቦታ፡ ስታበራ፡ እያቻቻለሁና፡
እስኪ፡ ወዴቤቱ፡ መቅደስ፡ ግብተህ፡ ቻቦች፡ ጆሮን፡ መኖ

ገና

፶ ፨

ፉጣ፡ እዴ ፨ በተቀረ፡ ይህ፡ ሁሉ፡ መናወጥ፡ እደደረ
ባቸም፡ አለው ፨ ሲደቅም፡ ጠዴቤቱ፡ መላዴስ፡ ገብቶ፡
ቤዳስስ ፨ ታቦቱ፡ ፈርዖንን፡ ከመግበሯ፡ ላይ፡ ኢጣት፡፡
ነገርባን፡ በፊ፡ አምሳል፡ የተስሎዉን፡ ኢግና፡ ሌላ፡ ሆድ፡
ቤ ደገኛ፡ ዴንገጠ፡ ወዴቀም፡ ነፍሩም፡ ከሠጋሁ፡ የቀለ
የች፡ መስለ፡ ጥሬት፡ ቆዴቶ፡ አእምሮዉን፡ ሲደውቅ፡
ልብሱን፡ ቀዴዴ፡ ተቤደም፡ በራሱላይ፡ ነሰነሰ፡ እደ
ስቅስና፡ እየጮኸ፡ ወዴ፡ ሰሎሞን፡ ሂዶ፡ ታቦቱ፡ ፈርዖን
የለቀቅም፡ ኢለው፡ ስሎሞንም፡ ይሕን፡ ነገር፡ በሰማ፡

ጊዜ ፡ ተቆጥቶ ፡ ብዙ ፡ ሠራዊቱ ፡ አስከትሎ ፡ እንደነፋ
ስ ፡ የሚፈጠኑ ፡ ሠረገላዎቹ ፡ እንደ ግስር ፡ የሚበሩ ፡ ፈረ
ሶቹ ፡ ጩኸት ፡ ተከተላቸው ፡ ባደረበት ፡ አገኛቸዋለሁ ፡ ብ
ሎ ፡ ባገኛቸው ፡ ጊዜ ፡ እፈጃቸዋለሁ ፡ ብሎ ፡ በንዴት ፡
ተነሥቶ ፡ የሰነቱን ፡ ቀን ፡ መንገድ ፡ በንድ ቀን ፡ ገሠግሶ ፡
በማዘቱ ፡ ወደ ፡ ቋዐሐሮት ፡ ደረሰ ፡፡ ከዚያም ፡ ደርሶ ፡ ከባ
ላገሩ ፡ ሰዎች ፡ ወሬያቸውን ፡ ሲጠይቁ ፡ ከእኛ ፡ ዘንድ ፡
ከተነሡ ፡ ሶስት ፡ ቀን ፡ ሆናቸዋል ፡ ፈረሶቻቸውም ፡ በነፋስ ፡
የሚበሩ ፡ ይመስላሉ ፡ ሰረገሎቻቸውም ፡ ከምድር ፡ ወ

ደላይ፡ወደሰማይ፡እንዝ፡ስንዝር፡ሙሉ፡ይርቃል፡
የተቀመጧቸውም፡ፈረሶቻቸው፡ከሠረገላው፡እንደ፡
አንዱ፡ከንዱ፡ይርቃሉ፡ከዚኅም፡በፊት፡ከዚኅም፡በ
ዃረሱ፡ጊዜ፡መሬቶች፡ሁሉ፡ተናወጡ፡ተንቀጠቀጡ፡
ጣዖቶቻቸውንም፡ሁሉ፡ቀሰባበሩ፡፡በነዚኅም፡ሰዎች፡ላ
ይ፡የእማልክት፡መንፈስ፡ኃይል፡በላያቸው፡ላይ፡ያለ፡
ይመስላል፡ከለዚኅ፡፡እስከእሁን፡ድረስ፡የፋሠር፡ቀ
ን፡መንገድ፡ይሄዳሉ፡አሉት፡፡ከዚኅ፡በኋላ፡መከቀሉን፡
ትቶ፡እደዝን፡ፈቃድ፡ቢሆን፡ነውንጅ፡ብሎ፡ወደሀገሩ፡ተ

፶፫፡

መለሰ፤ ምኒልክም፡ ከሠራዊቱ ጋራ፡ ኤርትራ፡ ተኝለ
ላቸው፡ ተሻገሩ፤ መዓልቱን፡ በደመና፤ እየጋረደላቸው፡
ሌሊቱን፡ በእሳት፡ ብርሃን፡ እየመራቸው፤ ወደ ኢትዮጵ
ያ፡ ምድር፡ ተሻገረው፡ ደረሱ፤ ቀድሞም፡ እስራኤል፡
ን፡ ከግብጽ፡ በወጡ፡ ጊዜ፤ በሙሴ፡ እጅ፡ የተደረገው፡ ተ
አምራት፡ ሁሉ፡ ተደርጎላቸው፡ ያለሁከትና፡ ያለችግር፡ በ
ደኅና፡ ኢትዮጵያ፡ ምድር፡ ደረሱ፡ በደኅና፤ ከህናቱም፡
ከዚያ፡ እስከ ዱሮ፡፡ የታቦት፡ ጽዮን፡ መምጣት፡ ለምኒ
ልክ፡ አልነገሩትም፡ ነበርና፡ ሲነግሩት፡ ተማከሩ፡ ቆዩ፡

፶፱ ፨

ሞ፡ያልገኙበት፡ምክንያቱም፡መልስ፡አጃበቱ፡ዴሰጠኖ
ል፡ካለው፡ፈርተው፡ነው፨ወዩ፡ኢትዮጵያ፡ጠፈር፡ከዩ
ራሱ በኋላ፡ማግ፡ነገሩን፡ሊገልጹለት፡ተማክረው፡
ምኒልክ፡ወዲእለበት፡ድንኳን፡ገብተው፨ሊነግሩ
ት፡ቀረቡ፨እሱም፡ከኢለበት፡ተነሥቶ፡ከድንኳኑ፡ወ
ዲደጃፍ፡ብቅ፡ብሎ፡ምንሆናችኋል፡ብሎ፡በጠየቃቸ
ው፡ጊዜ፨ሊመልሱለት፨አንደኛ፡ለህግርህ፡ስፋትና፡
ልማት፨ለመንግሥትም፡ቤዛ፡በጠቃሚ፡የሚሆን፡ነገር፡
ስለያዝን፡ነው፨የያዉንናግርህም፡በቆይታ፡በምሥ

ጤር፡ ነውና፡ ሰውን፡ አስከልክልሽን፡ አሉት፡፡ እሱ
ም፡ እኔ፡ ይሁን፡ ብሎ፨ ሰውን፡ እስከለከላቸው፡፡
ሁለተኛም፡ ምንም፡ ነገሩ፡ እንኳ፡ ጠቃሚ፡ ቢሆን፡፡
ከሰማኝ፡ በኋላ፡ ባለመገንዘብ፨ እጆቹንን፡ ይዘህ፡ ላ
ባትህ፡ እንደትሰጠን፡ መልልን፡ አሉት፡ እሱም፡ ማለላ
ቸው፨ ከዚህ፡ በኋላ፡ ጠላትን፡ ሁ፡ የምታጠፋ፡ ሰይጣን፡
የምትሰጥ፡ መድኃኒት፡ ሥጋ፡ መድኃኒት፡ ነፍስ፡ የም
ትሆን፨ የእግዚአብሔር፡ ሕግ፡ የተጻፈባትን፡ ጽላት፡
ታቦት፡ ጽዮንን፡፡ ይዘናት፡ መጥተናል፡ አሉት፡፡ እሱ

፶፯
ዓመ፡ ፲፩ኛ፡ነገር፡በስማ፡ጊዜ፡እጅግ፡ደስ፡አለውና፨
በጁ፡ዲጊሪ፡በአማኑ፡ያሸበሸብ፡፪መር፨ዲኽንንም፡ሁ
ሉ፡በፈቃዱ፡ያደረገ፡እግዚአብሔር፡፲፯ዓመ፡ስግግ፡እያለ፡በእ
ኝደበቱ፡አመስግነ፨እንቅም፡ቃቦቀ፡ጕዑኛ፡በመጣሽበት፡
በ፱ቀሄ፳ቡበት፡ሀገር፡ሁሉ፡መዱኃኒት፡ሁኚ፨የእግዚአብ
ሔር፡ሉዓ፡የተጻፈብሽ፡ጽላት፡ነሽና፡አለ፡፡ደህንንም፡ቃሪክ፡
ክዚያን፡ጊዜ፡፲፪ዓመ፡የኢትዮጵያ፡ቤተ፡ክርስቲያን፡እስከአ
ሁን፡ዱሬስ፡አቃአቃውሰው፡ትምራለቸ፡ማለት፡ማለት፡ዘሬ
ካህናቱ፡በማኖቹውም፡ጊዜ፡ክብረ፡በዓል፡ቱዳርሳ፡ቃቦ

፺፫ ፨
ቱ፡ በሚወጣበት፡ ቀን፡ ከቤተ፡ ክርስቲያን፡ አጠገብ፡ ራ
ቅ፡ ባለ፡ ስፍራ ላይ፡ ሁኖ፡ ዱንኳን፡ ተተክሎ ፨ ታቦቱ
ንም፡ ከቤተ፡ ክርስቲያን፡ በሠውር፡ አውጥተው፡ ወስ
ደው፨ ከድንኳኑ፡ ውስጥ፡ ያገቡታል ፨ በኋላም፡ ከዚ
ያ፡ ውስጥ፡ ቄሱ፡ በማልጥ፡ ኢክብሮ፡ ተሸክመው፡ እየተዟ
ዞሩ፡ በወጣ፡ ጊዜ ፨ ሴ ሴቶች፡ በልልታ፡ ወንዶች፡ ወንዶች፡
በሆታ፡ ሙዚቃና ውን፡ በደስታ፡ ይገልጣል ፨ ካህናቱና፡
መዘምራኑም ፨ ዝኒ፡ ከነ፡ በፈቃዱ፡ እግዚአብሔር ፡፡ ዝንቱ፡
ሥሉ፡ ከነ፡ ወእንቲኒ፡ ታቦት፡ እምኀቤኒ፡ መጽኡ ፨ ወ

፶፰ ፡፡

ሀበኒ፡ ተሐውሪ፡ መድኃኒቱ፡ ሶኒ፡ ታቦቱ፡ ሕጉ፡ ለእግዚ
አብሔር፡ እያሉ፡ ይዘምራሉ፡ በዚሁም፡ ያሸበሽባሉ፡ ይ
ኽንንም፡ መዝሙር፡ ቀዳማዊ፡ ምኒልክ፡ የዘመረው፡ ና
ው፡፡ ምኒልክም፡ የዘመረበት፡ ምክንያቱ፡ ቶርሂጣም፡
ታቦተ፡ ጽዮን፡ ስላገኘ፡ ነው፡፡ ከዚኅ፡ በኋላ፡ ምኒልክም፡
በታላቁ፡ ባርጣ፡ እስከ ሠራዊቱ፡ ሀገሩ፡ ስዱርስ፡ እናቱ፡
ንግሥቱ፡ ዓዜብም፡፡ በትዱላ፡ በዪስቃ፡ ተቀብላ፡ እስከ
ዓርባ፡ ቀን፡ ድረስ፡ ሙሉ፡ ሠፍር፡ ቁኘር፡ የሌለው፡ ፍየ
ልና፡ በግ፡ የስጋ፡ ፍሪዳም፡ አሪዩችሉት፡ እዩሰርግ፡ ያለ፡

፶፱ ፨

ጋብርዋዐ፡ እንደምን፡ ያለ፡ በጣም፡ ጉድ፡ ዐሆን፡ አደረገ
ቾለቾ፨ ታቦቱ፡ ጽዮንንም፡ በልልታ፡ በደስታ፡ በሰልፍ፡
ተቀብላ፡ ሳባ፡ በሚባል፡ ከተማዋ፡ ቤተቅዱስ፡ አስርታ፡ እ
ገባቻቸው፡፡ ከዚኅ፡ በኋላ፡ የኢትዮጵያ፡ ሕዝብ፡ እውነተኛ
ውኅ፡ አምላክ፡ እንዲያውቁና፡፡ በኦሬቱ፡ ሕግ፡ እንዲጸና፡
አደረገች፡፡ በጣዖት፡ የሚያመልክ፡ ቢገኝ፡ ግን፡ በብርቱ፡
እንዲቀጣ፡ አዋጅ፡ አስነገረች፡፡ ለካህናቱም፡ መኖሬያ፡
ቦታ፡ በመቅደሱ፡ ዙርያ፡ ያለውን፡ ሰፊ፡ ቦታ፡ ሰጠቻቸ
ው፡፡ ስለአምላካቸውም፡ ምክንያት፡ ለመንግሥቱ፡

፳ ፨

አሚሰጣው፡ ቁዘበር፡ ሁሉ፡ በሚገባ፡ ካሥር፡ አ
ንዱ፡ አሥራት፡ ብኩራት፡ በደብ፡ አወጣቶላቸው
ና፥ ካህናቱም፡ ፪እ፡ ብሷቸው፡ ፥ቶበቱ፡ ጸየናኙ፡
በሚገባ፡ እያገለገሉ፡ ቀሳውስቱ፡ በሰስና፡ ዲያ
ቆናቱ፡ በዲቁና፥ ካህናቱ፡ በመዘመር፡ በማሕ
ሌቱ፡ በዲቁና፥ ካህናቱ፡ በመዘመር፡ በማሕ
ቶማር፡ በሰላም፡ ተዩእተው፡ እስዩለተቸው፡ ና
ኑ፨ ክዚን፡ በኋላ፡ ልጁን፡ ምኒልክን፡ በሕይወቱ፡
ላለች፨ አባቱ፡ ሸሎሞን፡ ለኢትዮጵያ፡ ንጉሥ፡
ነሥት፡ ሁን፡ ብሎ፡ መጀመርያ፡ መርዌ፡ ሰዩት፡ ን

፳፩
በርኛ፨ ዳግም፡ እሷም፡ እናቱ፡ ንግሥት፡ ንግሥታት፡
የሳባ፡ ንግሥት፡ ዓዜብ፡ ለልጇ፡ ለምኒልክ፡ ከለመ
ጠላት፡ በጣም፡ ተደስታ፡ ነበርና፡ ደኅ፡ ለኔ/ ሳትል፡
በሙሉ፡ ኢትዮጵያን፡ ሁሉ፡ መንግሥቷን፡ አደላ
ድላ፡ ሰጠችው፨ ከዚህ፡ በኋላ፡ እሱም፡ እናቱን፡ አስደ
ስቶ፡ በተድላ፡ በደስታ፡ ሲደግለባላት፡ ቆዩ፡፡ በነገ
ሠች፡ በዓርባ፡ ዓመቷ፡ በተወለደች፨ በ፶፬ት፡
ዓመቷ፡ አረፈች፨ በሠራችው፡ ከተማዋ፡ በሳባ፡
በጽዮን፡ መቅደስ፨ በክብር፡ ተቀበረች፨

፳፬ ፨
ከዜና፡ በኋላ፡ ምኒልክም፡ በናቱ፡ ሞት፡ አዝኖ፡ ተ
ከዘ፡ ሙሉ፡ ዓመቱን፡ እውኖ፨ አብረውት፡ ከኢየ
ሩሳሌምም፡ የመጡትን፡ ከሀገሩም፡ ከዳባ፡ ተወላጆች
ን፡ ካሉ፡ በታች፡ ደሉትን፡ አሠራሁለት፡ ነገሥታት፡
ኢነገሠ፨ ሹማምቶቹን፡ መኳንንቱ፨ ፲፪ተኛ፡ ፩ኛ
ዱራማ ማስሬደ፡ በ፳ ሬግሬ፡ ነው፨ ፪ኛ፡ ቀለስ፡
ደባላል፡ ምግብ፡ አቶ ራቢ፡ ማለት፡ ነው፨ ፫ኛ
ዋዐ፡ ሊቀ፡ ለደፍ፡ ደባላል፡ ባልደራስ፡ የበቅሎ፡
ለ፡፡ ሚ፡ የመጩሬኔ፡ አለቃ፡ ማለት፡ ነው፨ ፬ተኛም፡

፲፫ ፨ ሠርጓ ፡ አሠርጓ ፡ ይባላል ፡ ቢቶዪዴ ፡ ማለቱ ፡
ነው ፨ ፲፬ኛም ፡ በስተባቦ ፡ ይባላል ፡ ባለማሰ
ራድ ፡ ነው ፨ ፲፭ኛም ፡ ዲቂቀ ፡ ሠርጓ ፡ ይባላል ፨
ባለምሥር ፡ ቋና ፡ ነው ፨ ፲፮ኛም ፡ ሊቀ ፡ ዲደቆ
ናቱ ፡ የአባ ፡ ሊቀ ፡ ሊቀ ፡ ካህናቱ ፡ ነው ፨ ፲፯ኛም ፡
ሊቀ ፡ መጠኔ ፡ ይባላል ፡ የሚፈርድ ፡ ዳኛ ፡ ነው ፨
፲፰ኛም ፡ ንጉሠ ፡ ሐዝባዊ ፡ ነው ፡ የሠጋ ፡ መልከኛ ፡
ነጋሪቱ ፡ መቺ ፡ ማለቱ ፡ ነው ፨ ፲፱ኛም ፡ ምእጁ ፡
ይባላል ፡ ወንጌለኛሙኳ ፡ የሚአቶል ፡ ባለወግ ፡

፯፬ ፨
ቤቱ፡ አንሣ፡ ነው፨ ፲፫ተኛም፡ ሐሳቢ፡ ይባላል፡
ወንጌልኛውን፡ የሚቆርጥ፡ ባለመላ፡ ቤቱ፡ ነው፨
ዘሩፋን፡ ቤቱ፡ የሚባል፨ ይኅን፡ ከዩሬግኛ፡ ሹም
ሽር፡ ኢዮርጎ፡ ተቀምጠ፡ ሳለ፡ ምኒልክም፡ ቀዳማ
ዊ፡ በበታቹ፡ ወገኖቹን፡ ሁሉ፡ አንገሡ። እሱም፡ ንጉ
ሠ፡ ነገሠቱ፡ ከሆነ፡ በኋላ፡ መንግሥቱን፡ አደስቱ
ሩ፡ ፊደ፨ በሻርጣውና፡ በመፈራቱም፡ ከሁሉ፡
ሀገር፡ ከዓለም፡ እስከዓለም፡ እየተወቀ፡ ፊደ፨ማ
ዘትና፡ መንግሥቱም፡ በጣም፡ የበለጠ፡ ከአባቱ፡ ከባሕ

፷፫ ፨ እስከ ባሕር ፡ ሆነ ፨ ከዚኅ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ በነገሠ ፡
በዑሥሮ ፡ ሁለቱ ፡ ዑመቱ ፤ በመንግሥቱ ፤ ሡሥኛ ፡
የሚጠዳዲሩ ፡ ሰዎች ፨ ግብር ፡ እንሰኛም ፡ በማለ
ቱ ፡ ተነሡ ፨ ከዚኅ ፡ መሀከል ፡ ኢሱም ፡ ሠራዊቱን ፡
በእዋጅ ፡ አስነስቶ ፡ የአመጡትን ፡ ለመውጋት ፡ በኋ
ዴል ፡ ተነሥቶ ፡ ወደጠፈር ፡ ዘመተ ፡ እንዴዴረሰ
ም ፡ አመፀኞቹን ፡ ስላመጹ ፤ ድል ፡ አድርጎ ፡ ቀጥቅጦ ፡
አሳምኖ ፨ ግብሩን ፡ ተቀብሎ ፨ የሀገሩን ፡ ጠንቋ ፡ አ
ኛኖቹ ፨ ደግሞም ፡ በባሕር ፡ ዳር ፡ ለዳር ፡ የሚኖሩ ፡ ከ

፳፻

ወግባቸው፡ በታች፡ ኢኽ፡ ን ወግባቸው፡ በላይ፡ ባን፡
ወግባቸው፡ በታች፡ ኢኽ፡ ን ወግባቸው፡ በላይ፡ ባን፡
ሰው፡ የሆኑ፡ በጦርነት፡ ጊ... ፡ በቀንቶች፡ የሚኖዶሩ፡ ሰ
ብእበዩኢዮቾግ፡ ሰዘር፡ እንዴዪተርቃ፡ አርጎ፡ ፊጁ
ቶ፡ ወዴክተማው፡ ተ መ ለ ስ
ክዚግ፡ በኋላ፡ ዶግማዊ፡ ምኒልክ፡ ፪ ወገዶች ሊጁ
ች፡ ወልዶ፡ በነገሠ፡ በ፳ ዓመት፡ በተወለደ፡ በ፵፩ ዓ
መት፡ አርፎ፡ በሣባ፡ ከተማ፡ መቆዴኛ፡ በናቱ፡ መ
ቃር፡ አጠገብ፡ በክብር፡ ተቀበረ፡ በመንግሥቱም፡
ልጁ፡ ቶማዩ፡ ቱ ክተለው፡ ይላሉ

ይኽን፡መጽሐፍን፡ለእሉኝ፡ከነቃሪኩ፡በግን
ዘባቶው፡ያሠሩት፡የአሜሪካን፡ተወላጅ፡የሆ
ኑ፡ሚስተር፡ራስ፡ናቾው፡ሰአሊውም፡የኢት
ዮጵያ፡ተወላጅ፡አቶ፡ዮሐንስ፡ተሰማ፡ናቸው፡
ዘብሔረ፡ጐጃም፡እናት፡ደጀኔ፡ደብረ፡ብርሃን፡ከ
ብቶችና፡ጊዮርጊስ፡— ወምስለ፡ጸሐፊሁ፡
አለቃ፡ቾክል፡ዘዱማ፡ጊዮርጊስ። ሚያዝያ፡
27፡ቀን፡1951፡— ፡— ፡— ፡—